

[Gert Petersen.]

Jeg synes nu nok, at selve den konkrete udformning kan vække nogen undren, dette, at finansieringen af de intentioner, forslaget rummer, skal tilvejebringes ved at tage 1 pct. af det til enhver tid værende forsvarsbudget. Det vil sige, at hvis vi vil have mange penge til fredsforskning, skal vi også have mange, mange penge til militær. Jo flere penge vi får til militær, des flere får vi til fredsforskning. Hvis det derimod lykkes SF og andre gode kræfter, måske også det radikale venstre, at få reduceret disse forsvarsudgifter væsentligt, bliver der heller ikke mange penge til at forske i fredens sag — og det er jo ikke bare Danmark, det kommer an på; forskningen for fredens sag kan blive ved med at være særdeles nødvendig, selv om Danmark reducerer sine forsvarsudgifter.

Jeg synes nok, princippet her er lidt ejendommeligt. Hvis jeg overhovedet skulle have nogen sympati for det, måtte det ud fra mit grundsynspunkt være sådan, at den ene procent skulle fremskaffes ved at fradrages de penge, der er sat af på forsvarsbudgettet. Det er der ikke tale om her. Jeg vil dog også indrømme, at en sådan reduktion ikke ville gøre meget fra eller til. Og så kan jeg ikke nære mig for en lidt onskabsfuld bemærkning om, at de reduktioner, det radikale venstre opnåede af forsvarsbudgettet i de 3 1/2 år, man sad i regering, selvfølgelig var i størrelsesordenen omkring 1-2 pct. Det er måske den beskedenhed, der også giver sig udtryk her.

Lad nu det være. Det er klart, at forslaget er seriøst ment; det bør også behandles seriøst, og derfor undskylder jeg lidt den digression, jeg var inde på her.

Jeg synes, at den del af forslaget, som opmuntrer til anvendelse af flere midler til sikkerhedspolitisk forskning og sikkerhedspolitiske initiativer herhjemme, er fornuftig og rigtig. De tanker, som Seidenfådenudvalget kom frem til om en fortsættelse af det arbejde, der blev gjort, denne fokusering på særlige sikkerhedspolitiske problemer må man ikke glemme, og forslagsstillerne fortjener efter min opfattelse helt afgjort en tak for at have fremdraget det, for ellers kunne det meget nemt gå i glemmebogen. Det har der været en meget stærk tendens til.

Det er også rigtig, at de sikkerhedspoliti-

ske undersøgelser, der har været tendens til at foretage herhjemme, ofte er blevet sultet økonomisk. Hvis forslaget og debatten om forslaget her kan virke som et incitament til en forbedring af de økonomiske vilkår for disse sikkerhedspolitiske initiativer, er det ikke fremsat forgæves, så har det tjent en stor hensigt.

Derimod vil jeg nok sige, at jeg ud fra, hvad jeg selv mener er ganske saglige betragtninger, er meget i tvivl om tanken om et internationalt råd; og at man skulle afsætte et bestemt beløb fra dansk side til et sådant internationalt forskningsråd.

Min kritik har flere årsager. For det første den helt principielle, at jeg ikke tror, vi overvinder krigstrusler og international spænding fortrinsvis ved hjælp af forskning. Jeg synes, at tankegangen i forslaget ligesom er båret af det synspunkt, at man kan klare problemerne — ikke isoleret naturligvis, ikke alene, men fortrinsvis — ved hjælp af forskning. Denne spænding overvinder vi kun ved hjælp af standpunkter. Det er nok så meget det, der er brug for, og man må ikke lade sig lulle ind i en illusion om, at man klarer sig ved hjælp af forskning, at det er det centrale.

Dernæst går kritikken naturligvis også på andre ting i selve forslaget. Jeg vil understrege, at man ikke kan erstatte en virkelig indsats for international nedrustning med forskning. Der må konkrete initiativer og nedrustningsinitiativer, og der må standpunkter til.

Desuden er der en hel del ting i bemærkningerne, som jeg er uenig i, f. eks. citatet af dr. Bowett, hvorefter spørgsmålet om uvidenhed spiller en stor rolle ved udbrud af internationale konflikter. Jeg tvivler på, at det er rigtigt. Jeg tror, at internationale konflikter skyldes magtforhold, økonomiske strukturforhold; det kan også være ideologiske forhold, som man er meget velorienteret om. Udenrigsministeren nævnte konflikten på det indiske subkontinent. Der var jo ikke tale om, at man ikke vidste, hvad der skete i Pakistan, og at man ikke vidste, hvad der skete i det nuværende Bangla Desh eller i Indien. Der var tale om, at den pakistanske regering førte undertrykkelsespolitik og ikke ville ophøre med at føre undertrykkelsespolitik. Nok så megen forskning kunne kun have bekræftet disse kendsgerninger yderli-